

Posiedzenie Zarządu Głównego SBP

20 grudnia 2021 r. online

W posiedzeniu, które odbyło się online na platformie ZOOM uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Andrzej Jagodziński, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz oraz Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aldona Zawatkiewicz.

Spotkanie prowadziła dr Barbara Budyńska, p.o. Przewodniczącej SBP.

Porządek obrad obejmował następujące punkty:

1. Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia ZG SBP
2. Realizacja Planu pracy ZG SBP w 2021 r.
3. Sytuacja finansowa SBP w 2021 r.
4. Założenia do Planu pracy ZG SBP na 2022 rok
5. Konkursy SBP w 2022 roku
6. Przygotowania do KZD 2021
7. Sprawy różne

Ad. 1

Protokół z posiedzenia Zarządu Głównego SBP w dn. 26 października 2021 r. został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 2

Barbara Budyńska, Aldona Zawatkiewicz oraz Marta Lach przedstawiły najważniejsze działania Zarządu Głównego SBP w 2021 r. Na działania organizacyjne miały wpływ przede wszystkim zmiany wynikające ze śmierci urzędującej Przewodniczącej SBP Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej. Rok 2021 upływał także w cieniu pandemii i obostrzeń nią spowodowanych.

Najważniejsze działania w 2021 roku koncentrowały się wokół:

- przygotowań do KZD (prace komisji i zespołów; przeprowadzenie badania ankietowego wśród członków SBP; konsultacje prawne)
- organizacji konferencji i seminariów (4 wydarzenia, ok. 700 uczestników) oraz szkoleń (96 wydarzeń, ponad 2000 uczestników)
- realizacji programów (Tydzień Bibliotek, Aptekarz literacki, #NieZostawiamCzytelnika, Analiza Funkcjonowania Bibliotek) i grantów uzyskanych z MKiDN (6) i MEiN (2)

- realizacji konkursów (na plakat Tygodnia Bibliotek 2021; na najciekawsze wydarzenie zrealizowane w ramach Tygodnia Bibliotek 2021; Bibliotekarz Roku 2020; Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020; Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego za 2020 rok; Nagroda Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej)
- działalności wydawniczej
- działalności informacyjnej (portal sbp.pl)
- wydawania opinii (14)
- udzielania patronatów.

Szczegółowy wykaz działań w 2021 roku członkowie ZG otrzymali przed spotkaniem.

Ad. 3

Dyrektor Biura Zarządu Głównego SBP Aldona Zawałkiewicz omówiła sytuację finansową Stowarzyszenia w 2021 roku. Przedstawiła zestawienie przychodów i kosztów w latach 2019-2021 (stan na dzień 30 listopada). Z zaprezentowanego materiału wynika, że przychody maleją z roku na rok – wyjątkiem są szkolenia oraz wpływy ze składek członkowskich. Przy kosztach w wielu pozycjach widoczny jest spadek. W kilku przypadkach jest on jednak pozorny – zestawienie nie uwzględnia grudnia, kiedy ukaze się kilka publikacji. Ceny druku bardzo wzrosły, jest również coraz większy problem z dostępnością papieru.

Ogólnie przychody za okres I-XI 2021 r. wyniosły ok. 1 147 000 zł (w analogicznym okresie 2020 r. – ok. 1 148 000 zł; 2019 r. – ok. 1 418 000 zł). Koszty za okres I-XI 2021 r. wyniosły ok. 1 090 000 zł (w analogicznym okresie 2020 r. – ok. 1 096 000 zł; 2019 r. – ok. 1 345 000 zł).

Kolejnym tematem dotyczącym finansów SBP było przyjęcie uchwały w sprawie odpisu 1% za 2020 rok. Podjęto decyzję o utrzymaniu dotychczasowego zapisu i przeznaczeniu zebranej kwoty 2 364,20 zł na dofinansowanie członkom SBP uczestnictwa w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe (Uchwała ZG SBP nr 9/2021). Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

Ad. 4

Dr Barbara Budyńska przedstawiła projekt planu pracy ZG SBP na 2022 rok. Obejmuje on zadania statutowe wynikające z celów ujętych w dotychczas obowiązującej Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021 oraz Programie działania SBP na lata 2017-2021 przyjętym na KZD w 2017 r. Plan uwzględnia również zadania będące odpowiedzią na nowe wyzwania, które pojawią się w roku 2022. Część z nich stanowi kontynuację prac podjętych w poprzednich latach, inne wynikają z realizacji zawartych umów. Ważnym elementem determinującym zadania ujęte w planie pracy ZG SBP w 2022 roku i możliwość ich realizacji jest sytuacja pandemiczna panująca w kraju. Źródłem finansowania planowanych działań są granty, środki własne pochodzące głównie z działalności

wydawniczej i szkoleniowej, w niewielkim stopniu z odpisów 15 % ze składek członkowskich oraz 1% podatku dochodowego dla organizacji pozarządowych. Duża część działalności jest realizowana na zasadach wolontariatu. Rok 2022 będzie drugim rokiem, w którym planowane działania są zależne od sytuacji epidemicznej w Polsce.

Najważniejsze działania organizacyjne:

- przygotowanie harmonogramu posiedzeń Prezydium i ZG SBP
- koordynacja zbierania materiałów, opracowanie i publikowanie sprawozdań z działalności za 2021 rok oraz kadencję 2017-2021
- przygotowanie, organizacja i przeprowadzenie Krajowego Zjazdu Delegatów SBP
- organizacja prac wydawniczych oraz kolportażu publikacji Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP
- współpraca z komisjami/sekcjami/zespołami SBP oraz strukturami terenowymi w zakresie realizacji bieżących zadań statutowych
- organizacja i przeprowadzenie konkursów
- realizacja grantów przyznanych na 2022 rok
- starania o pozyskanie nowych grantów i dotacji
- rozliczenie zadań objętych dofinansowaniem w 2021 r., opracowanie sprawozdań rocznych i końcowych
- opracowanie koncepcji i uruchomienie nowego portalu sbp.pl

Ad. 5

Dr Barbara Budyńska przedstawiła propozycje haseł na Tydzień Bibliotek 2022, które zostały wybrane przez Prezydium ZG SBP spośród zgłoszeń nadesłanych do Biura ZG SBP:

- Biblioteka – książka, świat i ludzie
- Biblioteka bliska naturze
- Biblioteka – świat w jednym miejscu
- Zawsze na czasie - biblioteka

Głosowanie odbyło się poprzez wypełnienie anonimowej ankiety online, każdy członek ZG miał możliwość wyboru jednego hasła. W głosowaniu wzięło udział 13 osób, najwięcej głosów – 9, oddano na hasło „Biblioteka – świat w jednym miejscu” autorstwa Grażyny Piskorz, wicedyrektor Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu. Hasło wraz z uzasadnieniem zostanie podane do publicznej wiadomości na portalu sbp.pl oraz w mediach społecznościowych Stowarzyszenia.

Ad. 6

Omówienie przygotowań do KZD 2021 rozpoczęło się od podsumowania prac komisji zjazdowych.

Przewodniczący Komisji ds. Strategii SBP na lata 2021-2029 Krzysztof Dąbkowski zaprezentował wyniki prac. Komisja dokonała ewaluacji Strategii SBP na lata 2010-2021, z której wynika, że dokument został optymalnie dopasowany do możliwości Stowarzyszenia, był ambitną odpowiedzią na potrzeby środowiska. Jednocześnie należy zauważyć, że różnorodność obszarów i form działania powodowała wiele trudności przy okresowej ocenie realizacji poszczególnych celów. Podczas ewaluacji Komisja oceniła procentowo stopień realizacji poszczególnych celów strategicznych. W pełni (100%) udało się zrealizować trzy cele:

- SBP ważnym (strategicznym) partnerem w tworzeniu społeczeństwa wiedzy
- Zwiększenie roli SBP w działaniach na rzecz integracji środowiska
- Zwiększenie prestiżu społecznego zawodu bibliotekarza

Cel zrealizowany w ponad 90% to – Zwiększenie dostępu do różnych nowoczesnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego dla każdego bibliotekarza.

Najniższy stopień realizacji (ok. 82%) określono dla celu – Uzyskanie przez SBP realnego wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce.

Dalsze prace komisji skupiły się na określeniu założeń do nowej Strategii SBP. Sformułowano wizję: SBP liderem wyznaczającym kierunki rozwoju bibliotekarzy i bibliotek w zmieniającym się świecie; misję: SBP jako organizacja oparta na jedności i różnorodności stwarza możliwości podnoszenia kompetencji pracowników bibliotek i działa na rzecz poprawy jakości usług bibliotecznych.

Wyodrębniono obszary działań: polityka i praktyka biblioteczna, partnerstwo w działaniu, integracja, prestiż, edukacja. Cele strategiczne Strategii SBP na lata 2021-2029:

- Oddziaływanie na politykę i praktykę biblioteczną w Polsce.
- Partnerska współpraca z instytucjami państwowymi i samorządowymi.
- Konsolidacja środowiska bibliotecznego.
- Wzmocnienie statusu zawodu bibliotekarza.
- Doskonalenie zawodowe bibliotekarzy.

Obecnie członkowie komisji pracują nad sformułowaniem poszczególnych zadań i określeniem ram czasowych. Opracowania wymaga ponadto schemat sprawozdań. Wypracowany dokument zostanie przesłany członkom Zarządu Głównego SBP do konsultacji. Planowany termin zakończenia prac komisji to przełom stycznia i lutego 2022 roku.

Następnie głos zabrał Andrzej Jagodziński, przewodniczący Komisji ds. wniosków i postulatów członków SBP. Komisja w swojej pracy bierze pod uwagę nie tylko wnioski zgłaszane do niej przez struktury SBP, ale również wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród członków SBP oraz założenia Strategii SBP na lata 2021-2029. Założeniem komisji jest opracowanie wniosków spójnych dla całego środowiska.

W dalszej części spotkania p.o. Przewodniczącej SBP poinformowała o rozmowach z Centralną Biblioteką Wojskową w Warszawie. Dyrektor CBW zgodził się na nieodpłatne udostępnienie sali konferencyjnej na potrzeby KZD w dniach 2-4 czerwca 2022 r.

Dyrektor Biura ZG SBP Aldona Zawałkiewicz przedstawiła preliminarz finansowy organizacji Zjazdu. Pozycje ujęte w kosztorysie to: catering, wydanie Biuletynu i materiałów zjazdowych, opinie prawne, delegacje (koszt przejazdu i noclegu osób zwolnionych z opłaty zjazdowej), obsługa techniczna sali oraz materiały biurowe, eksploatacyjne, opłaty pocztowe. Łączna szacowana kwota organizacji KZD 2021 to ok. 32 400 zł. Zakłada się, że opłatę wniesie 50 uczestników, co daje koszt 650 zł na osobę. Rozważa się organizację seminarium towarzyszącego Zjazdowi. Wpłaty z udziału w seminarium pozwoliłyby na redukcję kosztów uczestników KZD.

W dyskusji uznano, że organizacja krótkiego, stacjonarnego, odpłatnego seminarium w okresie pandemii jest bardzo ryzykowna. Nie wiadomo, czy zebrałaby się grupa chętnych uczestników. Z drugiej strony, delegatowi często łatwiej jest uzyskać delegację z macierzystej biblioteki na udział w konferencji/seminarium. Udział w samym Zjeździe wiąże się często z potrzebą wzięcia urlopu. Członkowie ZG SBP zaproponowali, aby rezerwacja noclegów była po stronie uczestników KZD. Biuro ZG SBP przygotuje listę polecanych hoteli znajdujących się w pobliżu miejsca obrad.

W dalszej części dyskusji dr Barbara Budyńska przytoczyła pismo skierowane przez okręg łódzki z pytaniami o wytyczne dotyczące zasad bezpieczeństwa przeprowadzenia zebrań, szczególnie na poziomie oddziałów i okręgów, gdzie zgodnie ze Statutem SBP niemożliwe jest przeprowadzenie jawnego głosowania. Pytania okręgu zostały przesłane do kancelarii prawnej, która udzieliła następujących odpowiedzi:

Zaznaczyć trzeba, że ani ustawa Prawo o stowarzyszeniach, ani postanowienia Statutu SBP nie regulują kwestii technicznych dotyczących przeprowadzenia głosowań przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Oznacza to, że to organizator danego zebrania na poziomie np. koła czy oddziału obowiązany jest zadbać o zapewnienie – oprócz wymogów wskazanych w przepisie art. 10 pkt 1 c ustawy – takich warunków technicznych, aby w optymalny sposób zapewnić warunki tajności głosowania. Wybór stosownej platformy internetowej należy do organizatora zebrania. Organizator zebrania winien we własnym zakresie zapewnić taką obsługę techniczną, aby umożliwiała ona zachowanie tajności głosowania. Na rynku dostępne są usługi w tym zakresie. Głosowanie obiegowe nie jest dopuszczalne. Co do sposobu dokumentowania/protokołowania należy to uczynić tak, aby w jak najwierniejszy sposób oddać przebieg głosowania, choćby poprzez archiwizowanie maili skanów czy nagrań. Dopuszczalna jest koncepcja zaplanowania zebrania na 2-3 dni, jak również podział wyborców na grupy i przeprowadzenie głosowań w różnym czasie.

Ad. 7

- W sprawach różnych p.o. Przewodniczącej SBP poinformowała o konflikcie zgłoszonym przez Oddział SBP w Szczecinie. Zarząd Oddziału SBP w Szczecinie podjął uchwałę o rozwiązaniu Koła SBP nr 3 przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczecinie. Dyrektor MBP w Szczecinie, założyciel i członek Koła nr 3 zgłosił pisemny sprzeciw wobec tej decyzji i wnioskował o jej zmianę. Informacje i dokumenty przekazane w tej sprawie do Zarządu Głównego SBP wskazują, że przy likwidacji Koła popełniono błędy formalne – odbyły się tylko dwie próby zwołania nadzwyczajnego walnego zebrania Koła, podczas których nie było kworum. Sylwia Błaszczuk zauważyła, że zebrania powinny być zwoływane, aż do uzyskania wymaganej liczby uczestników.

Po krótkiej dyskusji uznano, że Zarząd Główny SBP nie jest stroną w ten sprawie. Zwróci się do Oddziałowej Komisji Rewizyjnej z prośbą o wyjaśnienie, poinformowana zostanie również Okręgowa Komisja Rewizyjna w Szczecinie.

- Joanna Potęga nawiązała do możliwości przeprowadzenia zdalnych zebrań sprawozdawczo-wyborczych w kołach. Zapytała o dostępność platformy ZOOM. Aldona Zawałkiewicz przypomniała, że ZOOM jest dostępny bezpłatnie dla wszystkich struktur SBP. W celu uzyskania dostępu do organizacji spotkania online należy zwrócić się do Biura ZG SBP. Ustalenia wymaga, czy platforma umożliwi przeprowadzenie tajnych wyborów.

Dr Barbara Budyńska zakończyła spotkanie.